

**Kansan
Sivistysrahasto**

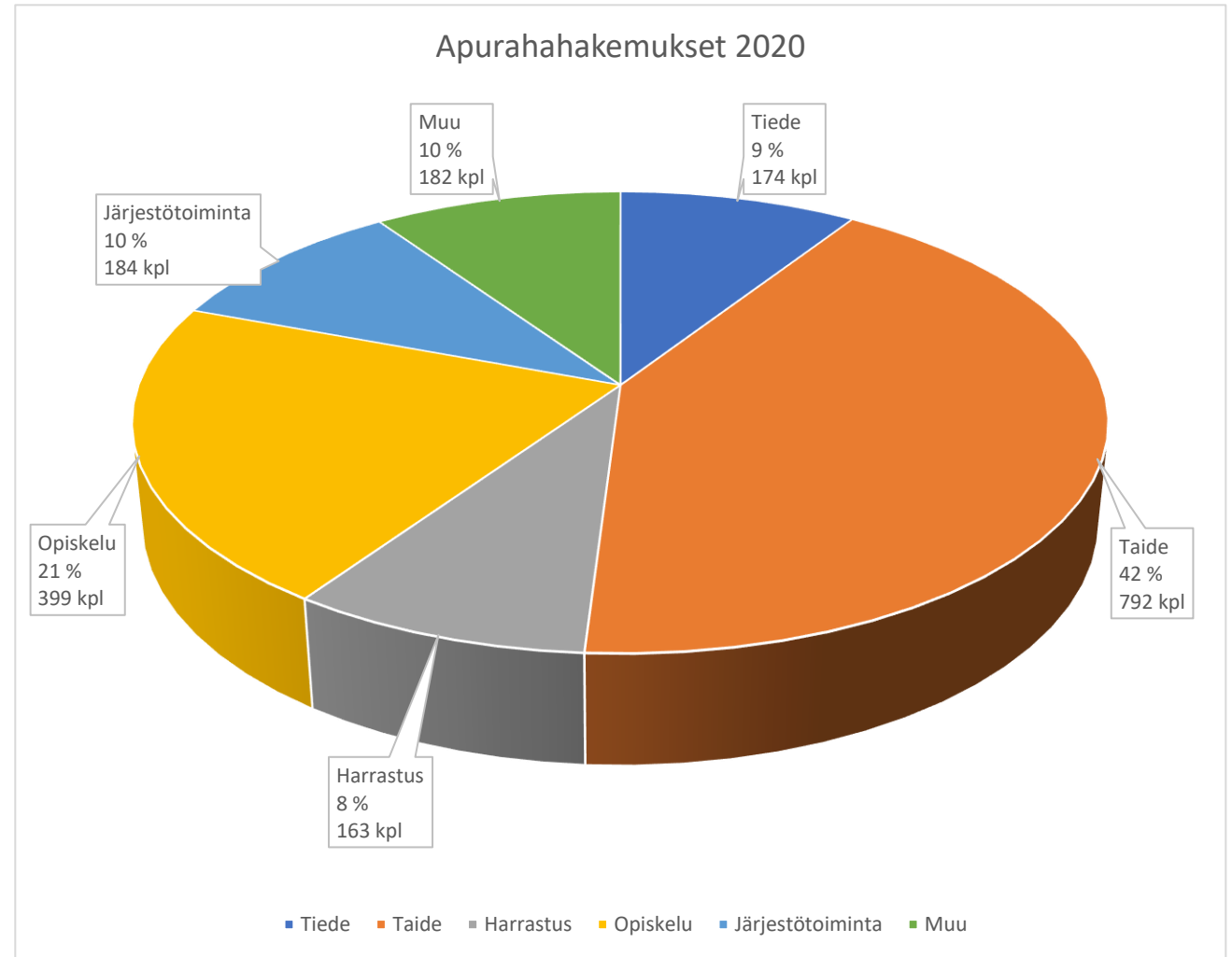
(0213501-3)

**Toimintakertomus
1.1.2020 – 31.12.2020**

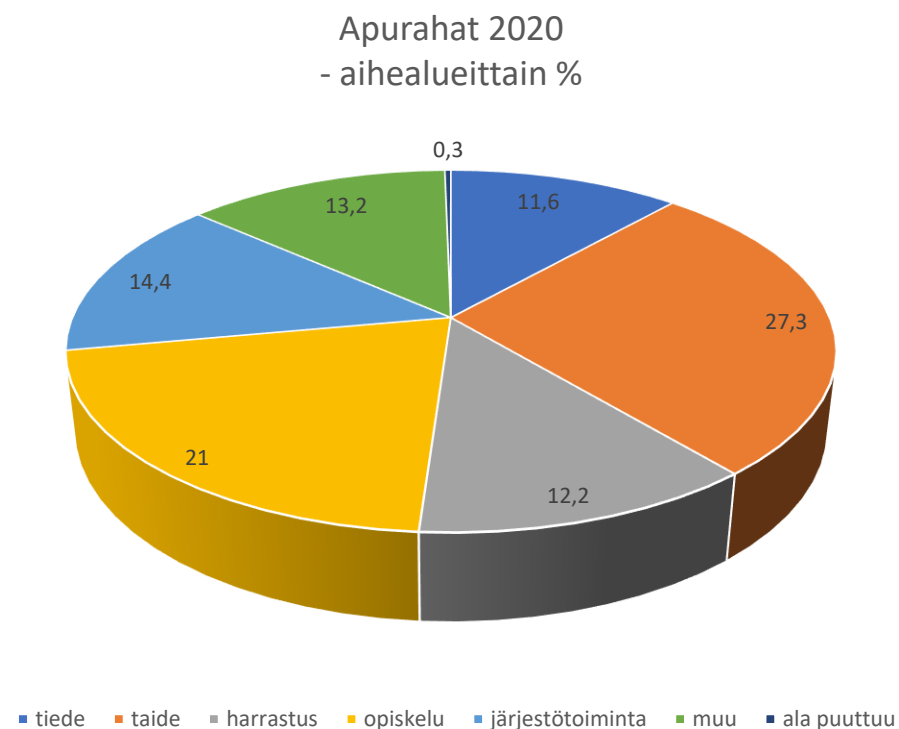
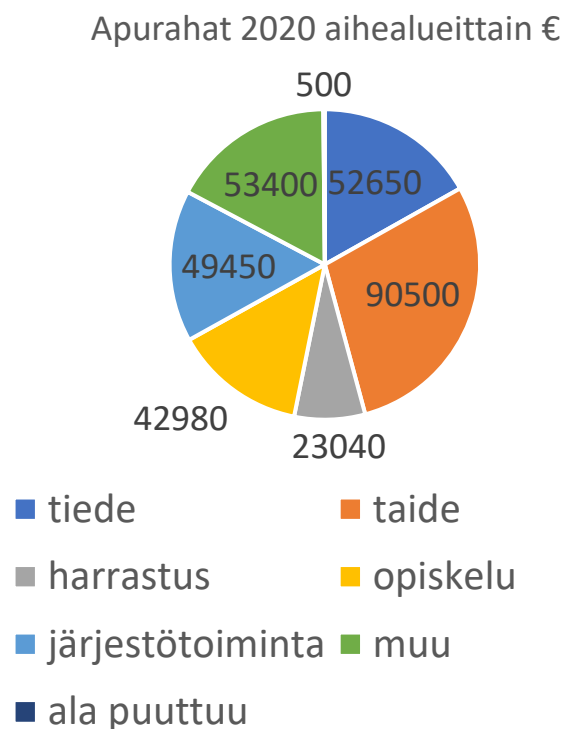
Apurahat vuodelle 2020

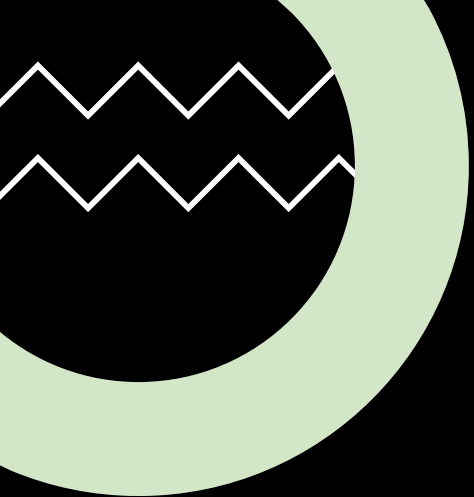
Apurahoja jaettiin yhteensä 376 676 (420 777) euroa. Apurahojen määrä on 2,4 (2,7) prosenttia omasta pääomasta. Apurahahakemuksia kertyi 2031 (2573) kappaletta ja apurahoja jaettiin 325 (341) kohteeseen. Apurahoja jakavia rahastoja on säätiössä yli 120 ja keskimääräinen apuraha on suuruudeltaan noin 1 500 euroa.

Taiteilijat ja kulttuurin tekijät olivat suurin apurahoja hakeva ryhmä, heitä edusti 42 prosenttia hakijoista. Opiskelijat olivat myös hakijoiden joukossa vahvasti edustettuina.

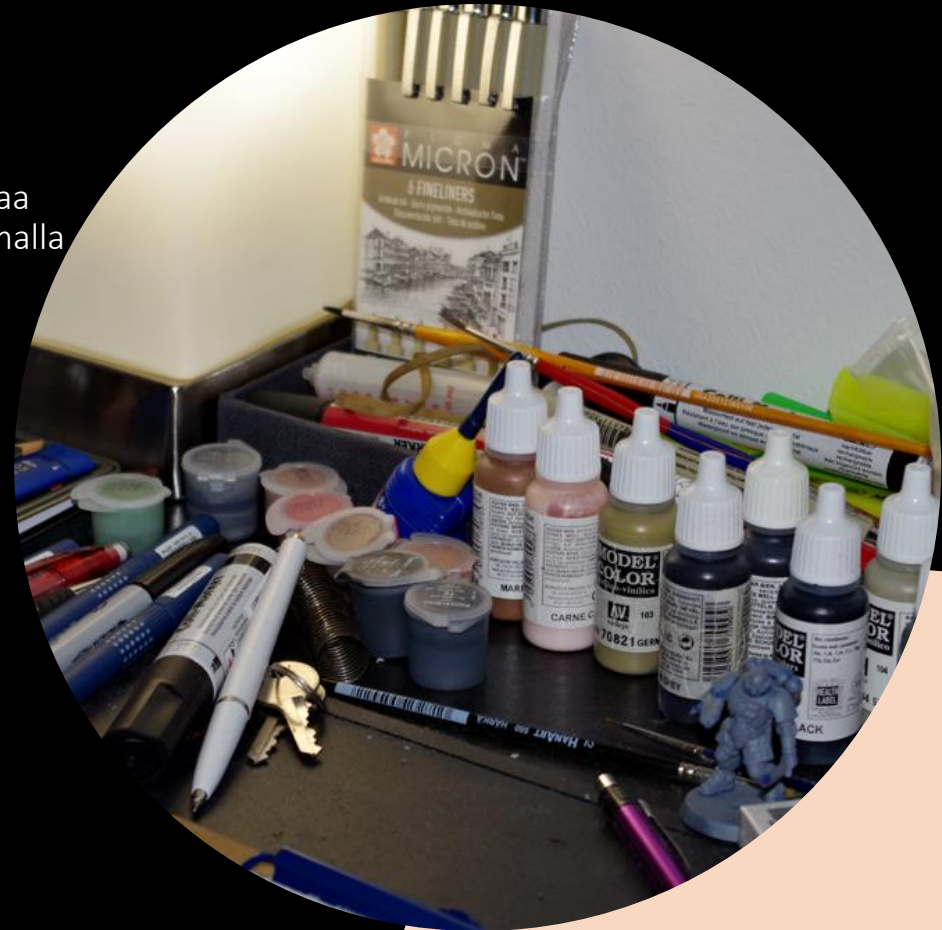
Euromäärältään suurin apurahoja saanut ryhmä olivat taiteen ja kulttuurin tekijät, seuraavaksi suurimpina apurahan saajatahoina olivat tutkijat ja järjestöt. Opiskelijoiden jälkeen pienimpänä apurahan saajaryhmänä olivat harrastukseensa tukea hakeneet henkilöt.

Kansan Sivistysrahaston apurahojen jako rahoitetaan yksityisten henkilöiden, järjestöjen ja liikeyritysten tekemin lahjoituksin, sijoitettujen pääomien tuotoilla ja rahaston tarjoamien muistamispalveluiden tuloilla. Rahastojen peruspääomat ovat kertyneet pääosin testamenttilahjoituksista tai rahastojen taustaorganisaatioiden peruspääomalahjoituksista. Säätiön toimintapolitiikkana on jakaa rahastojen kautta apurahoja noin 70% vuotuisesta tuotosta samalla pyrkien myös peruspääomien kartuttamiseen.

- Säätiön hallitus päätti jo huhtikuussa, että säätiön apurahatoimintaa ei pienennetä pandemian tuomista mahdollisista talousseuraamuksista huolimatta. Hallitus päätti maksaa rahastojen pääomalle edellisvuosien mukaisen tuoton myös vuodelta 2020. Tämä oli merkittävä signaali rahastoille siitä, että niiden toimintakyky ja -volyyymi on hallituksen mielestä säätiölle ensiarvoisen tärkeää.
- Apurahan hakijoita ja rahastojen hoitokuntia ohjeistettiin aloittain ja apurahan tarkoituksen mukaan apurahan määrästä. Näin apurahatoiminta on rahastojen kesken vertailukelpoista ja yhdenmukaisempaa.
- Säätiön hallitus päätti toimintavuoden apurahojen haun teemaksi yhteisöllisyyden lisäämisen ja yksinäisyyden torjumisen. Hallitus halusi ottaa huomioon yhteiskunnallisen vaikuttavuuden ja ajankohtaisuuden tulevan vuoden apurahojen haun yhteydessä. Loppuvuonna, rahastojen kokouksissa, vuoden 2021 apurahojen jaon yhteydessä kiinnitettiin painotetusti huomiota yksinäisyyttä torjuviin sekä osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistamiseen tähtääviin apurahahankemuksiin.
- Toimintavuonna ei jaettu kärkihankerahaa.

Kaikki apurahan hakijat ja rahastojen hoitokunnat ovat siirtyneet käyttämään sähköistä apurahasovellusta.

Poikkeuksellisesti pandemiavuonna rahastojen kokoukset ja tapaamiset järjestettiin pääasiassa etänä.

Pandemiasta huolimatta toimintavuonna ehdittiin järjestää Päivi ja Paavo Lipposen rahaston Uuden vuoden konsertti täydelle salille Tempeliaukion kirkossa. Konsertissa esiintyivät **Laura Juvonen** ja **Jussi Vanttinen**. Konsertin pianistina toimi **Erkki Korhonen**. Solistit esiintyivät myös Espoon Tuomiokirkon Urkuyö ja Aaria –tapahtumassa.

Rahasto järjesti myös maksuttoman lastenoopperanäytöksen Musiikkitalolla.

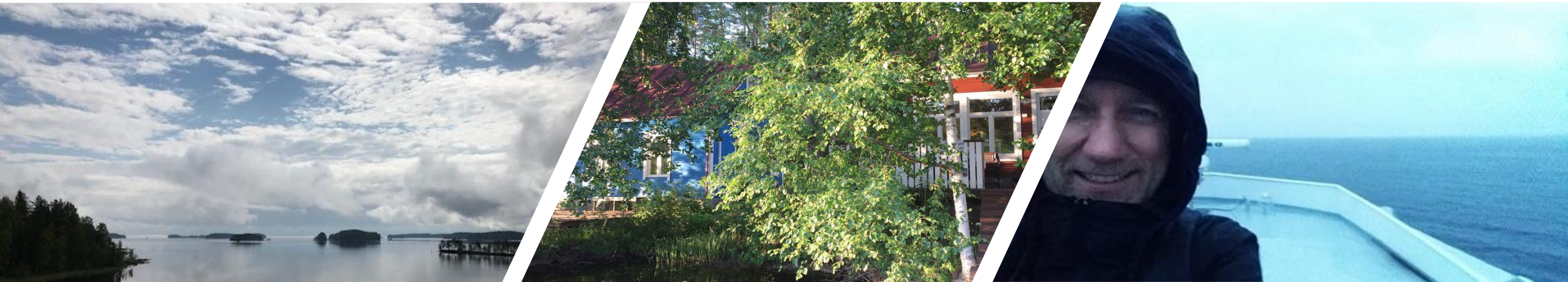
Lisäksi säätiö järjesti syksyllä vaikuttavuustyöpajan, johon kutsuttiin rahastojen hoitokuntien jäseniä.

- Toimintavuonna jaettiin Raideammattilaisten vuoden luottamusmiespalkinto **Ari-Pekka Korhoselle**, Irene ja Kalevi Sorsan rahaston kääntäjäpalkinto **Sampsa Peltoselle**, Katri Vala palkinto **Ruskeat Tytöt ry:lle**, Leena Simonen -tunnustuspalkinto **Kaisu Mäkiselle**, Mustemaalari-palkinto **Tuomo Liljalle**, YLL:n Journalistipalkinto **Risto Korhoselle**, Media-alan rahaston palkinto **Ammattiosasto Grafinetille**, Yliruusin palkinto **Hilkka-Liisa Pitkäselle** sekä Työväen kulttuuripalkinnot **Jaakko Kuuselalle**, **Merja Minkkiselle** ja **Salme Nummelalle**.

Ingeborg ja Tauno Yliruusin lahjoittamassa
Ruusintorpan kirjailijaresidenssissä kesäkuukautta viettivät
Kreetta Onkeli, Minttu Mustakallio, Antti Haataja,
Riitta Pohjola-Skarp ja Ari-Pekka Kivinen.

- **Taloudellinen toimintaympäristö**

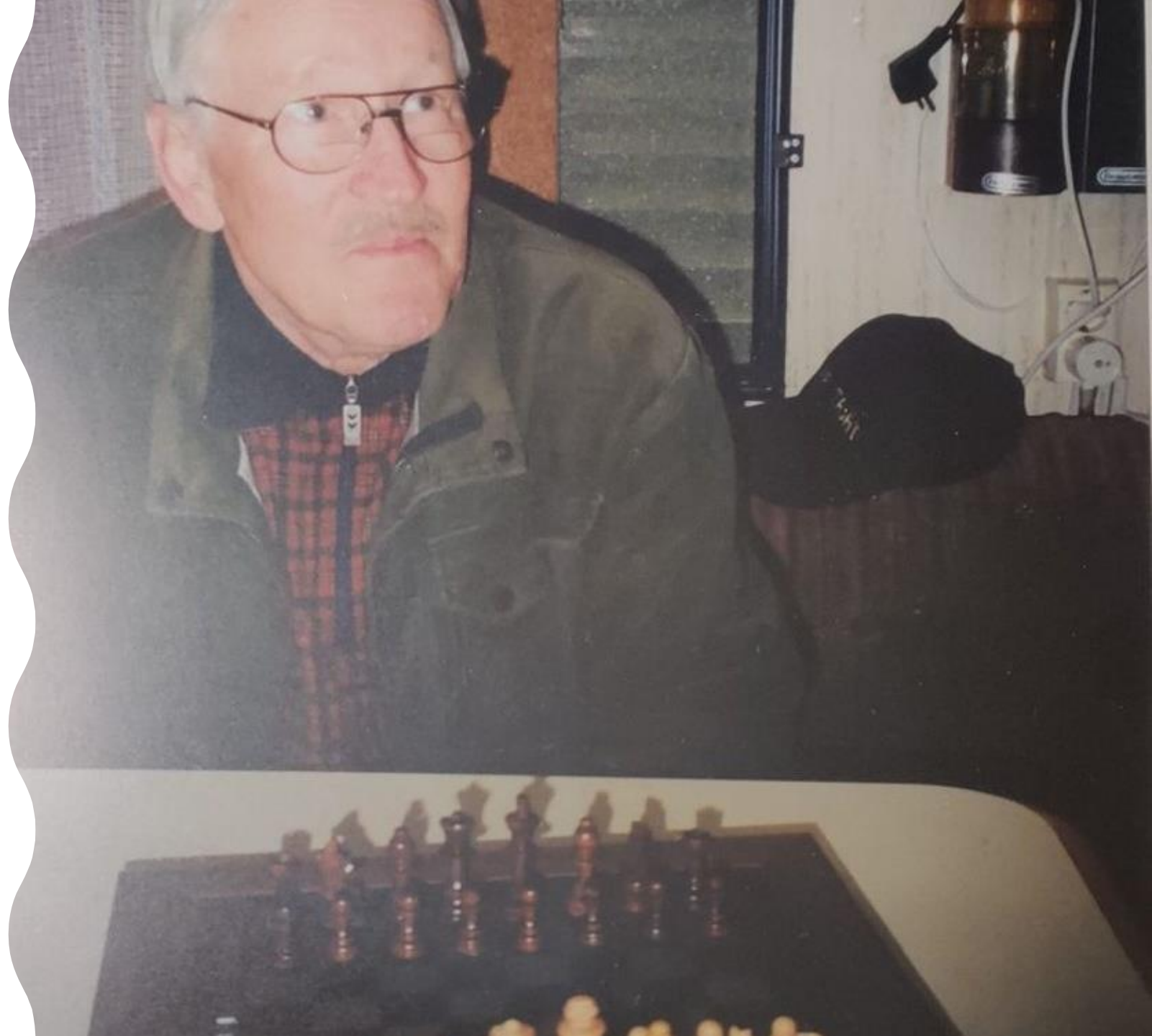
- KSR:n rahastojen pääomat on sijoitettu rahoitus- ja pääomamarkkinoille sekä asunto-osakkeisiin. KSR toimii vastuullisena sijoittajana. Säätiöllä on pitkä sijoitushorisontti, pyrimme saamaan sijoituksistamme tasaisen ja kohtuullisen tuoton vuotuisina osinkoina, korkoina ja rahastojen tuotto-osuuksina.

- Kansan Sivistysrahasto on hyväksynyt YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet toimintansa ohjenuoraksi ja edellytämme samaa myös sijoitussalkkujemme hoitajilta. Sijoitussalkkuja hoidetaan hallituksen määrittelemän sijoitussuunnitelman mukaisesti.

- Asunto-osakevarallisuuden lisäksi Kansan Sivistysrahaston sijoitusvarallisuus oli sijoitettuna Kojamo Oyj:n osakkeisiin, Evlin osake- ja korkosalkkuun, eQ:n hoiva- ja liikekiinteistörahastoihin sekä IceCapitalin kiinteistörahastoihin.

- Kansan Sivistysrahaston tulos oli tilikaudella 129.823,29 (452.270,71). Taseen loppusumma on 17.359.643,66 (17.211.186,52) euroa, josta oman pääoman osuus on 15.611.987,53 (15.482.164,24) euroa.

- Tilikauden aikana säätiö vastaanotti **Urho Uimosen** testamenttilahjoituksen yleisrahastoon. Lisäksi säätiö vastaanotti yli 10 000 euron lahjoituksia seuraavilta tahoilta: **Turun Tennistuki, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry, Kiila Ry, Anders Wiklöf, Augusta af Heurlinin säätiö ja Tradekan säätiö.**

- **Erkki Liikanen** ohjasi *Olin joukon nuorin* -kirjansa tekijänoikeuspalkkiot ja myyntituotot Hanna-Liisa ja Erkki Liikasen rahastoon. **Seppo Lindblom** ja **Pekka Korpinen** ohjasivat Mauno Koivisto -kirjan tekijänoikeuspalkkiot Mauno Koiviston rahastoon.
- Ursula Oy:n tilanne vaati erityistä paneutumista yhtiön toimintaan. Hallitus uskoo kuitenkin, että pitkäjänteisellä työllä ja erityisellä panostuksella vuosien tappiollinen toiminta on käännettävissä tuottavaksi ja yhtiön arvo huomattavasti tasearvoa suuremmaksi. Toiminnalla tavoitellaan yhtiön tuloksentekokyvyn paranemista siten, että osinkotuotto omistajatahoille on tulevaisuudessa mahdollinen.

OY URSULA

OMISTAJAT:

Helsingin ensikoti ry
Kansan Sivistysrahasto
Kesäkotikallioniemi ry
Käpyrinne ry
Lomakoti Kotoranta ry
Pienperheyhdistys ry

Vaikuttava KansanSivistysrahasto

- Kansan Sivistysrahasto aloitti viestintäpäällikkö Pirjo Alijärven johdolla säätiön ja sen alla toimivien rahastojen yhteiskunnallisen vaikuttavuuden mittaamiseen ja dokumentointiin panostamisen. Tarkoitus on löytää keinoja säätiön toiminnan yhteiskunnallisen vaikuttavuuden lisäämiseksi ja näkyväksi tekemiseksi sekä vahvistaa rahastojen omatoimista tunnettuuden kasvattamista ja siten vaikuttaa laadukkaiden, eri rahastojen tarkoituksien mukaisten apurahahakemusten saamiseen.
- Yhteistyössä Työväen Sivistysliiton kanssa rahastojen hoitokunnille järjestettiin vaikuttavuuden työpaja syksyllä. Työpajaan pystyi osallistumaan myös etänä. Ennen työpajaa toteutettiin kysely kaikille rahastojen hoitokuntien jäsenille, vastauksien pohjalta selvitettiin hoitokuntien ajankohtaisia tarpeita ja mahdollisia kysymyksiä. Syksyn työpajaan osallistui yhteensä 16 hoitokuntien jäsentä. Työskentelyn tuotokset ja tulokset vahvistivat tarvetta rahastojen yhteiselle keskustelulle ja kehittämistyölle sekä Kansan Sivistysrahaston tiiviimmälle tuelle mm. viestinnän ja markkinoinnin osalta.

EDE, TAIDE, KULTTUURI

YHTEISHENKI

EROTTAUTUMINEN

ODOTETTAVUUS

ENNAKOITAVUUS

SITOUTUVUUS

RAHAPÄÄTÖS ON LÄPINÄKYVÄ LUOTETTAVUUS
TÄRKEÄN SÄÄTÖN ARVOJA OIKEUDENMUKA

TARVITTAVAT MUUTOKSET

YHTEISTYJEN JA
MERKITYKSEN
NÄKYVÄSI
TEKEMINEN

X PERUSTEEN
KIRKASTUS

X LUODAN
PROSESSI
TEEMASTA

SOPIMISEN
KAIKKI
OSALLISTUVA

ETA EI SAA LÄHTÄ

TOIVASTA RINTA

TALUS

YHTEISKUNNALLINEN
VAIKUTTAUVUUS

PARAS MIKROTASON
APURAHATOIMIIJA /
JAKAJA

RAHOITUSPÖHJÄ
VAHVIKUTTU

HAKEMUSSEN LAATU PARANE

YHT. KUNNALLINEN VAIKUTTAUVUUS
KASVENE JA SYVENE

KEHITTÄMIS-
HURAA
TOIMINNAN
YHTEISTY

HOITOKUNTAN
TOIMINNAN
AKTIVOINTI
JA
MOTIVOINTI

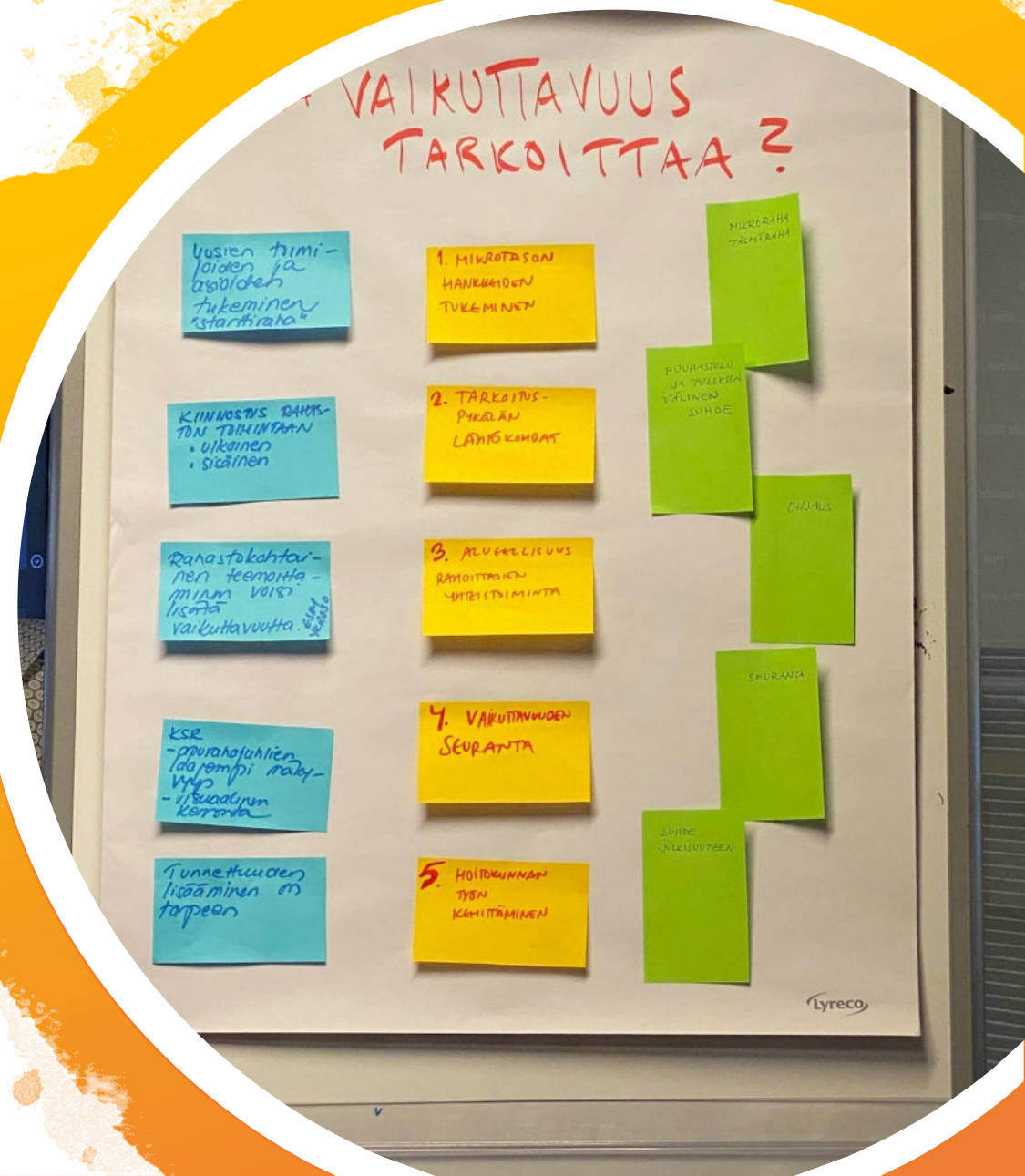
TEMA-
SEMINAARIT

RAHASTON
TARJOITUKSEN JA
ARVO PÖHJÄN
MERKITYKSEN
VARMISTAMINEN
PÖHJÄ

YHTEISTY
TOIMINTA
HOITOKUNTAN
YHTEISTY

Vaikuttavuuskeskustelu jatkuu

Tapaamisessa päätettiin, että vaikuttavuustyöpajoja järjestetään myös vuonna 2021 niin, että rahastojen hoitokunnat pääsevät yhdessä työskentelemään yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tietoisuuden vahvistamisen, vuosittaisen teeman muodostamisen, varainhankinnan mahdollisuuksien kehittämisen ja rahastojen yhteistoiminnan rakentamisen suuntaan. Kokonaishankkeeseen kuuluu myös apurahasovelluksen kehittäminen/uudistaminen sekä yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tietoiseen huomioimiseen ja sen järjestelmälliseen dokumentointiin ja mittaamiseen tähtäävät muutokset.

Pandemia muutti toimintatapoja

- Koronavirusepidemia (Covid-19) aiheutti säätiön toiminnassa monenlaisia muutoksia. Jotkut toimintatapojen muutokset helpottavat ajankäyttöä ja ovat kustannustehokkaita, saattaakin olla että osa muutoksista jää säätiöön pysyvästi.
- Hallinnon kokoukset siirtyivät lähes kokonaan etäsovellusten kautta pidettäviksi.
- Kymmeniä vuodelle 2020 suunniteltuja tilanteita, tapaamisia ja tilaisuuksia siirrettiin tuleville vuosille tai sähköisten välineiden avulla tehtäviksi.
- Kymmeniä vuodelle 2020 jaettujen apurahojen käyttötarkoituksia muutettiin tai hankkeiden toteuttamisen ajankohtia siirrettiin tulevalle vuodelle.
- Säätiössä toteutettiin yleisiä maamme hallituksen ja viranomaisten ohjeita. Säätiön asiamies ja viestintäpäällikkö työskentelivät pääasiassa etänä. Muutamaa viikkoa lukuun ottamatta toimistos sihteeri työskenteli Hakaniemessä normaalisti.
- Säätiön kiinteistöjen, Pulsan Rantapirtin ja Savonrannan Ruusintorpan kohdalla noudatettiin erityistä varovaisuutta. Vierailijoiden vaihtuessa kohteet siivottiin ja desinfioidiin huolella.

Tiedotus

- Tiedotus oli säätiön toimintamuodoista tärkeässä osassa, kun fyysiset tapaamiset ja tilaisuudet jouduttiin siirtämään lähes kokonaan seuraaville vuosille.
- Sosiaalisen median ja kotisivujen kautta viestittiin mm. uusien rahastojen perustamisista ja palkintojen jaosta. Viestintäpäällikkö teki hankkeissa mukana olleista useita haastatteluja.
- Tiedotuksen ja viestinnän keinoin tavoitettiin entistä runsaammin ihmisiä ja lisättiin säätiön tunnettua.
- Säätiön uudet toimintamuodot tukevat tiedotusta ja varainhankintaa.

KSR mukana SDP:n
puoluekokouksessa.

Kulttuurilahja-keräyskampanjat herättivät huomiota

Hae hankkeellesi
joukkorahoitus.
Annamme lahjoituksille
20%:n lisätuen.

ARILYN

Tämä kuva sisältää videon, lataa ilmainen Arilyn-sovellus.

#kanttilakuntoon

#kanttilafinland

Kulttuurilahja

- Kulttuurilahja-keräyskampanjoita toteutettiin toimintavuoden aikana yhteensä 12 kappaletta ja Kulttuurilahja-sivuston kautta kerättiin tuloa yhteensä 44 643 euroa.
- Kulttuurilahjan keräyskampanjamahdollisuutta markkinoitiin informatiivisen videon avulla. Animaatiovideo teetettiin ammattilaisilla ja se sai runsaasti huomiota sosiaalisessa mediassa. Kiinnostus kulttuurilahjaa kohtaan nousi huomattavasti ja monia uusia keräyskampanjoita toteutettiin sovelluksen kautta.
- Kulttuurilahjakeräyksen maksimi keräystavoite asetettiin 20 000 euroon.

Tietoturva

- Säätiö keskittyi toimintavuoden aikana uuden tietoturvalain vaatimiin menettelyihin. Säätiön kotisivuilla näkyy kolmen viime vuoden apurahojen jaot, aiemman kymmenen vuoden sijaan. Säätiön apurahasovellukseen on luotu järjestelmä käyttäjätunnusten ja salasanojen luomiseksi rahastoille. Lisäksi tunnistusjärjestelmä on kaksivaiheinen, mikä lisää turvallista asioimista sovelluksessa.
- Hakusovelluksen kehittämistyö aloitettiin toimintavuonna. Jatkossa kehitetään apurahan hakijoille, käsittelijöille ja toimistolle mahdollisuus kirjautua palveluun pankkitunnuksia käyttämällä.

Hallinto, toimisto ja yhteistyö

- Säätiön hallituksen jäseninä toimivat **Niko Korte** (puheenjohtajana), **Eija Hietanen** (varapuheenjohtajana), **Jouko Muuri**, **Mika Hentunen** ja **Toni Eklund**. Hallitus kokoontui toimintavuoden aikana kahdeksan (8) kertaa.
- Säätiön valtuuskunta koostui sääntöjen mukaisten tahojen edustajista. Valtuuskunnan puheenjohtajana toimi **Antero Kekkonen** ja varapuheenjohtajana **Sanni Halla-aho**. Säätiön valtuuskunta kokoontui sääntöjen mukaisesti kevät- ja syyskokouksiin (25.5.2020 ja 22.10.2020).
- Säätiössä toimi kolme säätiön hallituksen asettamaa toimikuntaa:
 1. taloushallinnon asioita valmisteleva taloustoimikunta, jonka jäseninä säätiön asiamiehen ja taloussihteerin lisäksi olivat **Niko Korte**, **Toni Eklund** ja **Mika Hentunen**.
 2. apurahasovelluksen kehittämistä valmisteleva toimikunta, jonka jäseninä toimiston lisäksi olivat **Niko Korte**, **Mika Hentunen**, **Jouko Muuri**.
 3. yleisrahaston apurahahakemukset käsittelevä apurahatoimikunta, jonka jäseninä säätiön asiamiehen lisäksi olivat **Marja-Liisa Hentilä**, **Outi Vilen**, **Sanna Viljakainen**, **Juha Antila** ja puheenjohtajana **Jouko Muuri**.

- Säätiölle myönnetty verovapaus on voimassa vuodet 2019-2023. Säätiölle myönnetty rahankeräyslupa on voimassa vuodet 2020-2021.
- Kansan Sivistysrahasto kuuluu jäsenenä seuraaviin järjestöihin: Työelämän Tutkimusyhdistys, Työväenperinne ry, Miina Sillanpään Seura ry, Työväen Museoyhdistys ry, Säätiöiden ja rahastojen neuvottelukunta.
- Säätiö on osakkaana Ursula Osakeyhtiössä. Ursula Oy:n hallituksen jäsenenä toimi **Pirjo Alijärvi** (Ursula Oy:n vuosikokouksesta alkaen **Toni Eklund**), varalla **Kirsi Tammi** (vuosikokouksessa varajäseniä ei hallitukseen valittu).
- Säätiön asiamies **Ulla Vuolanne** toimi Yleishyödyllisten yhteisöjen verovapauslautakunnan jäsenenä. **Mika Hentunen** edusti alkuvuoden KSR:oa Tradekan säätiön valtuuskunnassa, maaliskuun 6. päivästä alkaen valtuuskunnassa säätiötä on edustanut **Jouko Muuri**.
- Toimiston työntekijöiden toimenkuvia tarkennettiin. Toimistolla työskenteli taloussihteerinä **Kirsi Tammi**, viestintäpäällikkönä **Pirjo Alijärvi** ja säätiön asiamiehenä **Ulla Vuolanne**.

Liite toimintakertomukseen 1.1. – 31.12.2020

- Säätiö on maksanut palkkioita toimintavuoden aikana seuraavasti:

Hallituksen ja toimikuntien jäsenten kokouspalkkio	300,- / kokous
Hallituksen pj:n kokouspalkkio	350,- / kokous
Hallituksen pj vuosipalkkio	2 500,-
Hallituksen vara pj vuosipalkkio	750,-
Valtuuskunnan pj vuosipalkkio	750,-
Valtuuskunnan vara-pj vuosipalkkio	500,-
- Tilintarkastajien palkkio maksettiin kohtuullisen laskun mukaan.
- Hallinnon ja toimikuntien jäsenten palkkiot ja asiamiehen palkka olivat yhteensä 104 479,50 euroa.
- Raija Alhaiselle maksettiin eläke-etuutta niin, että hänen eläkkeensä on 66 prosenttia laskennallisesta eläkepalkasta
- Säätiön hallituksen jäsen Toni Eklundille on Kansan Sivistysrahaston toimesta maksettu Ursula Oy:n hallituksen puheenjohtajan työstä palkkiota. Ursula Oy:n muutosjohtamisen ja ravintola-alan osaamisen merkitys on monien tappiollisten vuosien ja koronavuoden jälkeen kasvanut. Tehtävän laajuuden ja tarpeellisuuden huomioon ottaen KSR:n hallitus oli valmis maksamaan erilliskorvauksen Eklundille Ursula Oy:n hallituksessa tehtävästä työstä. Päätös tehtiin seuraavaan Ursula Oy:n yhtiökokoukseen saakka. Toni Eklund ei osallistunut asian käsittelyyn.
- Säätiön suppeaan lähipiiriin kuuluville ei ole annettu avustuksia, kokonaan tai osittain vastikkeettomia taloudellisia etuja, eikä heidän kanssaan ole tehty muita taloudellisia toimia. Säätiön suppeaan lähipiiriin kuuluville ei ole annettu rahalainoja, vastuita tai vastuusitoumuksia.

Kuvassa vuonna 2020 edesmenneet Pertti Paasio ja Risto Laakkonen. Paasio toimi pitkään KSR:n hallituksen ja sittemmin valtuuskunnan puheenjohtajana ja Laakkonen teki arvokasta työtä valtuuskunnan varapuheenjohtajana.

Kansan Sivistysrahaston K.A. Fagerholmin rahasto on perustanut Maaritin elämäntyön kunniaksi palkinnon, jota tullaan jakamaan rohkeille ja ennakkoluulottomille, yhteiskunnallisista asioista kiinnostuneille nuorille.

- <https://www.facebook.com/sivistysrahasto/videos/414521306600228>
- <https://www.facebook.com/sivistysrahasto/videos/359558105137898>